

Avtalsuppföljning: Skolberga HVB

Verksamhetsområde: Socialpsykiatri
Insats: Hem för vård eller boende (HVB)
Kategori: 1, 2 och 3
Avtalets dnr: 2.11.6-171/2013

Datum för uppföljningsbesök: 2014-06-12
Metod för uppföljning: Platsbesök med intervju

Medverkande från utföraren:

Charlotta // Lotta// Ljungman (verksamhetschef/föreståndare)
Lena Lagerkvist (biträdande verksamhetschef)

Medverkande från staden:

Kerstin Fälldin (verksamhetscontroller, socialförvaltningen)

Sammanfattande bedömning

Socialförvaltningen bedömer att Skolberga HVB bedriver hem för vård eller boende inom verksamhetsområdet socialpsykiatri i enlighet med gällande avtal.

Skolbergas ledning och personal bedöms möta ställda krav avseende utbildning och erfarenhet. Bemanningen bedöms rimlig, i synnerhet när den tjänst, som för närvarande är vakant blir tillsatt.

Dokumentationen beträffande de boende på Skolberga bedöms vara tillräcklig, väsentlig och korrekt. Verksamhetens ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete är utvecklat med relevanta rutiner och processer och det finns rutiner för att följa upp verksamheten.

Skolbergas lokaler och rum/lägenheter håller god standard, är välhållna och hemlikt inredda. Det finns träningslägenheter samt rum och lägenheter som är anpassade för fysiskt funktionshindrade.

Skolberga erbjuder sysselsättning av olika slag såväl intern som extern sådan och det finns tillgång till strukturerad arbetsträning och studier åtskilt från ordinarie verksamhet. Skolberga har kontinuerlig tillgång till arbetsterapeut i verksamheten.

Socialförvaltningen

Swedenborgsgatan 20
106 64 Stockholm
Telefon 08-508 25 103
kerstin.falldin@stockholm.se
www.stockholm.se

Basuppgifter

Skolberga HVB är ett hem för vård eller boende vars målgrupp är män och kvinnor med psykiatriska eller neuropsykiatriska funktionshinder med eller utan missbruksproblem. Skolberga tar även emot personer på permission enligt LPT¹, LRV² och LVM³. Verksamheten ligger utanför Rönninge samhälle och har tillstånd för 25 platser. Antalet män och kvinnor är relativt lika. Flertalet har en socialpsykiatrisk problematik medan personer med missbruksproblem är färre. IVO gjorde tillsynsbesök 2013-11-04 och socialförvaltningen har tagit del av beslutet.

Skolberga HVB nedan kallat Skolberga består av en huvudbyggnad samt fristående mindre hus på gården. Personer som tillhör Rehabgruppen bor i gårdshuset medan boende med större omvårdnadsbehov, Omvårdnadsgruppen, bor inne i huvudbyggnaden. Vid tiden för platsbesöket fanns 25 boende i verksamheten varav sex män och två kvinnor var placerade av någon av de stadsdelsnämnder som valt att ingå i ramavtalet⁴.

Redovisning avtalsuppföljning

Socialförvaltningen följer upp avtal för att säkerställa att den enskilde får sina insatser utförda med avtalad kvalitet.

Uppföljningen omfattar valda delar av avtalet och är inte heltäckande. Avtalsuppföljningen är i första hand stödjande även om tvister kan uppstå i undantagsfall.

Nedan redovisas avtalsuppföljningen. I rutorna läses relevant avtalstext och under följer vad som framkommit vid platsbesök och genom kompletterande information. Texten är faktagranskad av den/de som deltagit från utföraren.

Ledning och personal

Den som ska förestå verksamheten (verksamhetsansvarig) ska uppfylla de krav som Socialstyrelsen ställer [...]. Yrkeserfarenheten ska omfatta minst två (2) års heltidsarbete med den målgrupp som avtalet omfattar och vara förvärvad efter år 2000.

Den person som ansvarar för den dagliga driften (platsansvarig) av

Socialförvaltningen

Swedenborgsgatan 20
106 64 Stockholm
Telefon 08-508 25 103
kerstin.falldin@stockholm.se
www.stockholm.se

¹ Lag (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård

² Lag (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård

³ Lag (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall

⁴ Hägersten-Liljeholmen har valt att stå utanför ramavtalet

verksamheten ska ha relevant högskoleutbildning och meriterad yrkeserfarenhet från den målgrupp som avtalet omfattar. Yrkeserfarenheten ska vara minst två (2) års heltidsarbete och vara förvärvad efter år 2000.

Minst 80 % av personalen ska ha adekvat utbildning [...]. Alternativet till utbildningskravet är [...] minst fem års sammanhållen dokumenterad yrkeserfarenhet [...]. Denna yrkeserfarenhet ska vara förvärvad efter år 2000.

Skolberga föreståndare och verksamhetschef Lotta Ljungman är samma person som presenterades i anbudet. Föreståndaren har sjuksköterskeexamen med relevant påbyggnadsutbildning. Hon arbetar 60 % av heltid i direkt behandlingsarbete på Skolberga. Biträdande verksamhetschef Lena Lagerkvist har mentalskötartutbildning, KBT⁵ steg 1, 30hp samt grundutbildning i återfallsprevention, ESL⁶ och Mi⁷. Hon har arbetat 13 år i verksamheten och arbetar heltid.

Skolberga har totalt 26 anställda inklusive timvikarier. Antalet helårsanställda är 16 så även antalet tillsvidareanställda. Av dessa är 13 mentalskötare och tre sjuksköterskor. Socialförvaltningen tar del av Skolbergas kompetenstabell som visar att samtlig behandlingspersonal har adekvat utbildning såsom mentalskötartutbildning och vårdbiträdesutbildning med allmänpsykiatri. En skötare har även läst psykologi 6hp och allmänpsykiatrisk utbildning 7hp samt somatisk vårdutbildning. En skötare har KBT Steg 1 och en skötare är även drogterapeut. En av sjuksköterskorna har läst KBT Steg 1 och har en pågående Steg 2-utbildning. En annan av sjuksköterskorna har en pågående Steg 1-utbildning. Flertalet av skötarna har vidareutbildning i MI, ESL och KBT medan några få endast har en eller två av dessa utbildningar. En majoritet av personalen har fler än fyra års erfarenhet från verksamhetsområdet.

Verksamhetens tre omvårdnadsansvariga sjuksköterskor arbetar på 1,8 heltidstjänster inklusive föreståndaren. Personal, som inte arbetar med vård och behandling är administration (40 % av föreståndarens tjänst), ekonomi- och städpersonal.

Socialförvaltningen

Swedenborgsgatan 20
106 64 Stockholm
Telefon 08-508 25 103
kerstin.falldin@stockholm.se
www.stockholm.se

⁵ Kognitiv beteendeterapi

⁶ Ett självständigt liv

⁷ Motiverande samtal

Fastighetsskötare och kock arbetar miljöterapeutiskt med sysselsättning och deltar i behandlingsarbetet. Läkare och arbetsterapeut arbetar på konsultbasis.

Personalen inklusive biträdande föreståndare arbetar på fyra-veckors schema förutom viss nattpersonal, som arbetar på femveckorsschema men det kommer enligt uppgift att ändras inom kort. Nätter bemannas med två sovande jour och en sjuksköterska har telefonjour kvällar, nätter och helger.

Nu gällande schema överlämnades vid platsbesöket. Sjuksköterskorna arbetar 48 timmar i veckan exklusive föreståndarens tjänstgöringstimmar, 72 timmar inklusive föreståndaren. I anbudet har Skolberga garanterat 609 timmar i direkt klientarbete per vecka för 25 boendeplatser. Den faktiska bemanningen för april 2014 överlämnades vid platsbesöket. En tjänst i Rehabgruppen är vakant och ingen vikarie har satts in. Den faktiska bemanningen är ca 644 timmar per vecka i direkt klientarbete fördelat på 25 klienter. När rekryteringen till Rehabgruppen är klar blir veckobemanningen enligt uppgift 684 timmar. Sjuksköterskans telefonjour är inte inräknad här ovan.

Skolbergas personal har extern handledning av KBT terapeut Lennart Hagström och Ulrika Törnell som är specialiserad på KBT som metod samt MI.

Arbetsätt

[...] stödet som ges/metoder som används ska utgå från en evidensbaserad praktik.

Den enskilde ska få miljöombyte, friluftaktiviteter och rekreation, träning i social samvaro samt personlig utveckling.

Sysselsättning eller studier som är åtskilda från boendets ordinarie verksamhet ska finnas tillgängligt på fasta tider⁸.

Socialförvaltningen

Swedenborgsgatan 20
106 64 Stockholm
Telefon 08-508 25 103
kerstin.falldin@stockholm.se
www.stockholm.se

⁸ Kategori 1

Strukturerad arbetsträning eller studier ska kunna erbjudas på plats i verksamheten eller i samarbete med andra aktörer utanför verksamheten⁹.

Tillgång till arbetsterapeut ska finnas¹⁰.

Skolbergas verksamhet arbetar efter de specifika metoderna KBT, ESL och MI. Personalen får kontinuerlig vidareutbildning. På Skolberga finns också en specifik droggrupp under ledning av drogterapeut. Gruppen missbrukare består som regel av fyra till fem boende. Personalgruppen är uppdelad i olika ansvarsgrupper, som kök, trädgård, brandskydd, där varje personal ingår i minst en ansvarsgrupp i direkt samarbete med ledningen.

Boende på Skolberga tillhör endera Rehabiliteringsgruppen eller Omvårdnadsgruppen. De som ingår i Rehabgruppen ska uppnå större självständighet, bättre sociala färdigheter och psykiskt välbefinnande inför utskrivning. Rehabgruppen, ca hälften av de boende, bor i mindre hus på gården. Stor del av rehabiliteringsarbetet består av färdighetsträning, att sköta sin tvätt, städa, laga mat, ta hand om ekonomin och så småningom mer självständigt kunna sköta sitt hushåll. Av Skolbergas 25 platser används sex av dem som utslusningslägenheter. Rehabgruppens boende vistas enligt uppgift mellan sex månader och fem år på Skolberga. I huvudbyggnaden bor Omvårdnadsgruppens boende, personer med ett större behov av omvårdnad och närhet till personal dygnet runt. Flertalet i denna grupps boende är över 65 år. Vårdtiderna i Omvårdnadsgruppen är i regel längre än i Rehabgruppen.

Varje boende får en kontaktperson som ansvarar för den boendes genomförandeplan, vård- och rehabiliteringsarbete, aktiviteter och att hålla kontakt med beställaren etc.

Den boende planerar kommande veckoschema tillsammans med kontaktpersonen. Veckoschemat innehåller såväl individuella som gemensamhetsaktiviteter utifrån genomförandeplanen. Behandlingsåtgärder som ADL¹¹-träning, KBT-samtal, social träning, vårdplanering och biblioteksbesök är exempel på individuella aktiviteter. Ibland genomförs aktiviteterna med kontaktpersonen och ibland enskilt.

Socialförvaltningen

Swedenborgsgatan 20
106 64 Stockholm
Telefon 08-508 25 103
kerstin.falldin@stockholm.se
www.stockholm.se

⁹ Kategori 2

¹⁰ Kategori 2

¹¹ Aktiviteter i dagliga livet

Skolbergas mål för verksamheten är att den ska vara trygg, säker och effektiv, ge en trivsamt och familjär boendemiljö och leda till ökad livskvalitet och ökad psykisk och social funktionsförmåga och symtomreduktion. Målen följs upp med olika mätmetoder såsom Uppnådda mål i genomförandeplanen, GAF¹²-mätning varje månad och självskattning beträffande det psykiska tillståndet. Skolbergas policy är att alla boende ska erbjudas sysselsättning alla vardagar. Sysselsättningen ska ge samvaro, bättre sociala färdigheter, öka självförtroendet och ökad livskvalitet.

Återkommande gruppaktiviteter är morgonmöte, organiserad promenad varje morgon, simning, styrketräning och sång- och musik, liksom trädgårdsgrupp, kaffebrödsgrupp och sygrupp varje vecka. Under hösten startar målericirkel med extern cirkelledare en gång per vecka. Två gånger i månaden erbjuds massage av en massageterapeut. En gång per månad är det livsstilsskolan Tänk Om, som är en studiecirkel genom Hälsoenheten vid Södertälje landsting. Där avhandlas ämnen som rökning, kost och motion osv och Skolberga subventionerar deltagande.

Genom Skolberga intresseförening BOTVID kan boende utföra arbete med handledning, mot timersättning/ flitpeng. BOTVID-gruppen samlas och utför arbeten en gång per vecka utanför Skolberga. Uppdragen de utför kan vara gräsklippning, att rasta hundar, snöskottning, trädgårdsarbete, åka med grovsopor, målning, biltvätt etc. Föreningen debiterar sedan kunden för arbetet. Just nu arbetar tre av de boende i BOTVID. Kökstjänst/praktik erbjuds dagligen mellan 9.30 och 12.00. Skolbergas kock som även är mentalskötare handleder arbetet. Arbetet innebär att tillsammans med kocken laga dagens lunch, dvs att organisera, planera och tillaga måltiden i ett storkök. En till två boende har kökspraktik varje dag. Fördelningen planeras i veckoschema. Varje vecka åker kocken och behandlingspersonal tillsammans med några boende till stormarknad och storhandlar.

Tre dagar i veckan erbjuds sysselsättning som består av hantverk och fastighetsskötsel tillsammans med fastighetsskötaren/ snickaren. Fastighetsskötaren handleder måleriarbete, snickeri, reparationer, trädgårdsskötsel mm. Fördelningen av hantverkspraktik planeras i veckoschema.

Socialförvaltningen

Swedenborgsgatan 20
106 64 Stockholm
Telefon 08-508 25 103
kerstin.falldin@stockholm.se
www.stockholm.se

¹² Global funktionsskattningsskala

Djurskötsel är en annan sysselsättning där boende tillsammans med djursvarig personal får sköta om höns och katt. Då ingår att göra rent, köpa in foder och strö, plocka ägg, utfodra och se till djuren. Vid tiden för platsbesöket skulle nya höns köpas in och en kaninhage installeras. Arbetet utförs dagligen och planeras in på veckoschema.

Varje dag mellan 9.30 och 12.00 är Skolbergas verkstad öppen. Där utförs legoarbeten, som kan vara tillverkning av fågelholkar, julgransfötter, hushållspappershållare och smycken som sedan säljs på Salems årliga marknad Salemdagen. Verkstaden är bemannad med personal tre dagar per vecka. Övrig tid kan boende, som så vill, arbeta på egen hand i verkstaden. Bakgruppen träffas varje fredag och bakar tillsammans med personal inför fredagskvällen.

Skolberga har en miljögrupp som tillsammans med miljöansvarig personal ansvarar för åtgärder såsom att kompostera, källsortera och veckovis lämna sopor på miljöstationen.

Skolberga anlitar arbetsterapeut Therese Pettersson på konsultbasis.

Dokumentation

Utföraren ska svara för att dokumentation sker i enlighet med för var tids gällande lagar och förordningar samt Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Dokumentationen ska möjliggöra en systematisk uppföljning av den enskildes utveckling.

Skolberga använder ett IT system för dokumentation. Dokumentationen förvaras på ett betryggande sätt. Varje behandlingspersonal har tillgång till att läsa och dokumentera i sociala journalen samt läsa HSL journal. Sjuksköterskor och läkare dokumenterar i HSL journalen. Varje boende har även en fysisk akt inlåst i skåp på kontoret där utskrivna dokumentation förvaras. Beställningen avvaktas innan genomförandeplan upprättas. Alla boende har en genomförandeplan. Boende deltar i mån av förmåga i upprättande av genomförandeplanen tillsammans med sin kontaktperson. När den är färdig kontrolleras och signeras den digitalt av biträdande

Socialförvaltningen

Swedenborgsgatan 20
106 64 Stockholm
Telefon 08-508 25 103
kerstin.falldin@stockholm.se
www.stockholm.se

verksamhetschefen varefter den sänds till beställaren inom 14 dagar.

Vid platsbesöket tar socialförvaltningen del av dokumentationen för fyra boende som kommer från Stockholm och samtliga har en genomförandeplan. Här framgår mål och delmål samt vad som ska göras, hur det ska göras och när det ska göras. En av dem som inte är undertecknad av den boende ger inget svar på huruvida den boende varit delaktig. Detta har däremot antecknats i daganteckningarna. Skolberga har för avsikt att ändra rutinen så att det i genomförandeplanen framgår huruvida och på vilket sätt den boende varit delaktig. Boende är dock delaktig i sitt veckoschema som bygger på densamma.

Uppföljning sker var tredje månad eller med tätare intervall beroende på beställarens önskemål. Löpande journalanteckningar förs som ger information om faktiska händelser av vikt samt måluppfyllelse. Här framgår eventuella avvikelser från genomförandeplanen. Den senast reviderade genomförandeplanen förvaras i pärm på kontoret.

Kvalitetsledningssystem

Utföraren ska ha system och rutiner för att följa verksamheten. Utföraren ska följa Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSF 2011:9) om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete. Kvalitetssäkringsarbetet ska omfatta mätningar som gör det möjligt att se att verksamheten håller utlovad kvalitet.

Skolberga har ett komplett ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete. Det finns en verksamhetsberättelse med egenkontroll från föregående år vilken socialförvaltningen tar del av. Egenkontrollen är presenterad utifrån verksamhetens mål. Bland annat framgår att 15 boende skrivits in under året. Vårdresultat redovisas däribland VAS-skattning för Upplevd livskvalitet efter sex månader visar 41 % förbättring. Upplevda psykiska problem fick efter sex månader 60 % förbättring.

Socialförvaltningen

Swedenborgsgatan 20
106 64 Stockholm
Telefon 08-508 25 103
kerstin.falldin@stockholm.se
www.stockholm.se

Ledningssystemet omfattar rutiner och processer såsom riskanalys, egenkontroll, avvikelshantering, rutin för Lex Sarah, synpunkter och klagomål, hot och våld, barns skydd samt rutin vid dödsfall och/eller traumatiska händelser. Synpunkter och

klagomål kan lämnas i en uppsatt klagomålslåda eller i formulär på hemsidan eller framföras på stormöte som hålls en gång i månaden. Enligt uppgift handlar dessa ofta om fler TV kanaler, önskemål om maträtter, medboendes slarv i tvättstugan eller i träningsrummet. Ingen Lex Sarah har rapporterats eller anmälts under året.

Skolberga gör en brukarenkät och en närståendeenkät om året. En telefonintervju med beställaren genomförs inom 14 dagar som sedan följs upp med en ny intervju efter sex månader. Enligt Kvalitetsindexet SIL har Skolberga perioden 2013-01-09 till 2014-01-09 fått medelbetyget 8,4 där Social kontroll fått betyget 9,0 medan rubriken Verksamhetens arbete med att motivera klienten samt rubriken Uppföljning och rapportering kring klienten fått betyget 8,9. Lägsta betyget 7,5 fick rubriken Arbete och Studier.

Medicinerna förvaras inlåsta på ett betryggande sätt. Sjuksköterska delar medicin och behovsmedicin. Sjuksköterska har ansvar för att personalen får delegation. Signeringslistor finns. Av integritetsskäl delas medicinen numera ut på den boendes rum. Apoteksbolaget har gjort läkemedelsinspektion.

Lokaler

Verksamheten ska ha tillgång till träningslägenhet inom eller utanför verksamheten där den enskilde ska kunna bo som förberedelse inför flytt¹³.

Generellt gäller att boendet och den/de lokaler där verksamheten bedrivs är i gott skick samt att anbudsgivaren möjliggör att en god hygienisk standard hålls under vistelsen.

Skolberga består av en huvudbyggnad med kök, matsal, sällskapsrum, personalutrymmen, expedition och jourlägenhet. Här ligger omvårdnadsboendet som inrymmer 14 boenderum med delat hygienutrymme, tre duschar och sju toaletter. Husen på gården där Rehabgruppen bor består av sex separata lägenheter

Socialförvaltningen

Swedenborgsgatan 20
106 64 Stockholm
Telefon 08-508 25 103
kerstin.falldin@stockholm.se
www.stockholm.se

¹³ Kategori 2

med egen ingång, kök och hygienutrymmen samt tre stugor med kök och hygienutrymmen där en till två personer kan bo. Tio platser bestående av fyra utslusningslägenheter och tre stugor, är anpassade för fysiskt funktionshindrade. Samtliga stockholmare har erbjudits boende med egen toalett. Sex av lägenheterna i småhusen är utslusningslägenheter. På gården finns lokal för snickeri, reparationer och målning.

Lokalerna är generellt sett ljusa, trivsamma, underhållna och hemlikt inredda. Det finns brandutrustning och utrymningsplaner. Varje boenderum har brandvarnare och ingen rökning tillåts inomhus. En brandkontrollant har huvudansvaret. Brandskyddskonsult har anlåtats och Anticimex genomför brandskyddskontroller.

Socialförvaltningen

Swedenborgsgatan 20
106 64 Stockholm
Telefon 08-508 25 103
kerstin.falldin@stockholm.se
www.stockholm.se